www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 47. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 28. лютого, 1927. VOL. XXXV. No. 47. Jersey City, N. J., Monday, February 28. 1927. THREE CENTS

КУЛИДЖ ВЕТУЄ ФАРМЕРСЬКИЙ БИЛ

ПРОТИ ОПІНІЇ СВОЇХ ПАРТІЙНИХ ТОВАРИШІВ ПРИЗНАЄ ЙОГО ШКІДЛИВИМ.

ВАШИНҐТОН, 25. лютого. — Президент Кулидж відіслав нині до сенату законопроєкт Мекнарі-Гоґена про допомогу для фармерів.

В своїм веті президент заявляє, що проєкт є шкідливий, неслушний та безправний. На його думку, введений в життя він певно пошкодивби другим промислам та загрозивби народному добробутови.

За заявою президента виступив ґенеральний прокуратор Сарджент, доказуючи, що проєкт не годиться з американською конституцією.

З УСІХ СТОРІН ПІДНОСЯТЬСЯ ПРОТЕСТИ ПРОТИ ВЕТА ПРЕЗИДЕНТА.

ЗАХІДНІ ФАРМЕРСЬКІ СТЕЙТИ ЗАПОВІДАЮТЬ БОРОТЬБУ.

ВАШИНҐТОН, 25. лютого. — Ледво розійшлася чутка, що президент відослав назад проєкт закона про фармерську допомогу, а вже з усіх усюдів посипалися протести проти кроку президента.

Перші протести піднялися серед конґресменів та сенаторів. Прихильники фармерського закона сейчас стали робити заходи, щоби вето президента уневажнити новим голосованнєм. Се відай буде дуже трудно осягнути.

Далі підняли голоси леґіслятури стейтів. Леґіслятура стейту Айови сейчас ухвалила резолюцію з домаганнєм до конґресу звалити вето Кулиджа. Рівночасно в сій леґіслятурі появилася петиція, щоби Лавден, а не Кулидж був кандидатом републиканської партії при слідуючих президіяльних виборах.

На загал можна сказати, що противники Кулиджа в републиканській партії використовують се вето для своїх особистих цілий.

КУЛИДЖ ПІДПИСАВ ЗАКОН ПРО ПРАВО БАНКІВ ТВОРИТИ ФІЛІЇ.

ВАШИНҐТОН, 25. лютого. — Серед загального зацікавлення президентовим ветом проти закона про фармерську допомогу не звернув на себе уваги факт, що президент Кулидж підписав банковий закон, хоча сей закон ухвалено лишень задяки тому, що так званий фармерський блок порозумівся з банкирським блоком про взаїмну допомогу при ухваленню законів.

На основі нового закона так звані національні (краєві) банки будуть мати широкі права щодо інвестовання та позичок на землю, а також будуть мати право закладати філії.

КУЛИДЖ ГОДИТЬСЯ НА КРОКИ АНҐЛІЇ В НІКАРАҐВІ.

ВАШИНҐТОН, 25. лютого. — Президент Кулидж заявив ґазетярам, що американський уряд не має нічого проти висилки военного англійського корабля до Нікараґви для охорони англійських горожан.

Діяс, кандидат консервативної партії на президентуру Нікараґви, подав Злученим Державам умови, на яких Нікараґва готова ввійти в тісний союз зі Злученими Державами. Злучені Держави малиби дістати строгу контролю над фінансовими й військовими справами Нікараґви. Нікараґва просить рівночасно о позичку в сумі 20 міліонів долярів.

Діяс каже, що лишень американська інтервенція може вратувати Нікараґву від спорадичних революцій.

11-ЛІТНИЙ ВБИЙНИК ПРИЗНАНИЙ ЛІКАРАМИ НОРМАЛЬНОЮ ДИТИНОЮ.

НЮ ЙОРК, 25. лютого. — Лікарі, що розслїджували умовий стан Михайла Понкраскова, 11-літного хлопчини, що дня 14. лютого підчас нападу на одну крамницю вбив її властителя, видали вже судови своє ореченнє, в якім признають молодого вбийника здоровим умово хлопцем. Після лікарів, хлопчина розвинений умово понад пересічну дитину того віку.

Суд лишив прокураторії тиждень часу на те, щоби вона рішилася, чи ставити хлопця на суд за вбийство, чи за діточе лихе поведеннє.

ФІЛЬМОВИЙ ДИРЕКТОР САМОВБИЙНИКОМ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС, Каліфорнія, 25. лютого. — Лін Рейнолдс, відомий фільмовий директор підприємства Юниверсел Филм Корпорейшен, який вернув учора з довшої праці у горах у страшнім нервовім розстрою, зробив на принятію в своїм домі сцену своїй жінці, в якій він грозив їй вбийством, а відтак справді добув револьвер та вбив, але не жінку, а себе самого.

Рейнолдс управляв знимкою образків від 1921. року. За той час він уславився такими образками, як „Скай Гай", „Де Рейнбов Трейл" і другі.

КЛОПІТ УРЯДУ З ДЖАБОВЦЯМИ.

ВАШИНҐТОН, 25. лютого. — Ледво президент Кулидж підписав закон про розведенє державної контролі над радіом, на основі котрої уряд мавби сотворити урядову раду з 5 членів, а вже до нього наплило близько тисячі прозьб о найменованнє до сеї ради.

НЕ ВІРИТЬ, ЩОБИ АМЕРИКА ПРИСТУПИЛА ДО ЛІҐИ НАЦІЙ.

ЛОНДОН, 24. лютого. — В своїй промові, яку виголосив ґенеральний секретар Ліґи, сер Ерик Дрімонд перед парляментарним комітетом Ліґи Націй, зазначив він, що нема надії, щоби Америка вступила до Ліґи Націй, як це думають деякі европейські держави. З того не виходить, що Америка буде стояти осторонь Ліґи. Вже тепер вона брала участь і навіть офіціяльно в ріжних нарадах, скликаних Ліґою, як от в нарадах над поширенням здоровля, припиненнєм торговлі опіюм.

УКРАЇНЦЯМ НЕМА МІСЦЯ.

Не приймають „Русинів" (Українців) нікуди, — хоч лягай та вмирай. І то на „своїй землі". На території Закарпатської України перед війною було 8 начальників залізничої служби, а нині всього 1, та й того перекинули з української місцевости до Мадярів. Отже, виходить, не то що не приймають нікуди Українців, а ще й викидають звідусюди. Такої то „автономії" дочекалися від Чехів!

ХТОСЬ УБИВ ДІВЧИНУ НОЖИЦЯМИ.

Сан Франціско. — Г. Леонґ, „китайський мотиль", як її називали, найдено в її помешканню замордовану в страшний спосіб. Хтось вбив у її груди пару острих фризієрських ножиць і забрав з неї усю біжутерію (нашийники, перстені і т. п.).

ЯК ПРИТИСКАЮТЬ УКРАЇНЦІВ-ЗАКАРПАТЯН.

Др. Ю. Брашайко на загальних зборах довірників християнсько-народньої партії виголосив реферат про актуальні потреби господарської політики на Закарпатті. З цього реферату довідуємося, що життя наших карпатських братів не аби-яке веселе. Народ наш живе там, головним чином, зі скотарництва; велику частину землі — 10—15% забирають пасовиска. Але „ці наші пасовиска в більшости це — звільнена від лісів земельна площа, що жадної трави на ній не побачиш; худоба цілий день ходить по пасовиску голодна і так приходить до дому". Не краще і з лісовою господаркою. Ліси ті становлять 35—60% всієї земельного краю. Але вони належать або державі так або шенборського мови. „Як виступить селянин зі своєї хати, вже вступає до ґарарського або шенцорнського ліса". Нема чого втішатися й зі стану сільського господарства. „Хто був на господарських виставах у Празі і бачив картини меліорації нашої республіки (цебто Чехів), з жалем мусів бачити, що всюди в инших частинах нашої республіки великі міліони вкладає як держава так і місцеві організації, а у нас на меліорацію землі ні держава, ні товариства нічого не дають"...

Так то славянські „братики" облуплюють „рідних" закарпатських Українців.

ЛІКАРИК ПОВІСИВСЯ.

В суботу, 12. лютого, в ночи повісився в арештах форту (Канада) Ф. Лікарик, убийник Мих. Томашевського з Чіпмен. Лікарик скрутив з простирала шнур і повис на вентиляторі.

По доконаним морді 13. січня адвокати старалися на прелімінарнім переслуханню післати Лікарика до Понокн як божевільного, однак суддя тому спротивився і зарядив поставити його перед суд за душогубство. Як видно, Лікарик знав, що його чекає і щоби заощадити комусь клопоту, сам повісився.

З ТЕРЕНУ ЛІТЕРАТУРИ Й МИСТЕЦТВА.

Ред. Сектор ВУФКУ приймив такі нові сценарії, затверджені Вищою Репертуарною Радою при Наркомосі: „Полундра" — сценарій Затворницького з життя маленької „полярної комуни" — геофізичної стації на далекій півночі СРСР; „Вітер зі сходу" — сценарій Панченка і Годкевича за романом Жеромського „Проростень"; „Гайдамаччина" — сценарій З. Тулуба; „Слон і сірник" („Зарізаний режімом") — весела комедія В. Маяковського; „Борислав сміється" — сценарій П. Нечеса за Іваном Франком; „Безпутні" — дитячий сценарій Брасюка і Френкеля; „Попутчиця" — сценарій Бритмана і Скрипника.

В. Вражливий виготував до друку нову збірку оповідань на 8 друк. аркушів, яку буде видавати „Книгоспілка".

Михайло Майський працює над великою повістю „Люди чорного кварталу". Закінчив кіно-сценарій „Герої буднів".

Микола Куліш обробляє пєсу „Так загинув Гуска". Працює над романом.

КРЕДИТОВО-БАНКІВСЬКИЙ ВИЗИСК НА ЗАКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

З органу християнсько-народньої партії „Свобода" довідуємося про те, скільки багато засобів карпатське населення віддає на „преуспеянне" чеської державної кредитно-банківської системи. І на цій ділянці панує та-ж система кольоніяційного зиску, що й у всьому політично-громадському житті.

Так, взяти хочаб, куди течуть засоби, що їх зібрала т. зв. Виноградська Ощадниця. За 1½ року своєї діяльности вона зібрала на території Закарпатської України вкладів на суму біля 27,000,000 чк. З тих грошей ледви 7,000,000 чк. використала на терені краю, а то все — біля 20,000,000 чк. перелило до Праги, до чеських банків. Так мізерна Закарпатська Україна, голодна і вбога, стає за гній для пражського великого капіталу.

„Свобода" з властивою їй сліпотою, не розуміючи самого механізму капіталістичного накопичування, „в цій задушуючій кредитовій атмосфері ацелює до справедливої опінії широкого чеського загалу".

НОВИЙ СПОСІБ ЛІКУВАННЯ ВІД „ЗЛОГО ДУХА".

Всякі релігійні забобони держаться переважно на мало розвиненому жіноцтві. Особливу силу має серед них римський католицизм. Жіноче серце, як звісно, мягке, а тому воно пробачає частенько ксьондзам всі їх „вільні і не вільні" гріхи, але часами „чаша" терпіння переповнюється, і тоді відний той, хто попаде в жіночі руки.

У Франції, в місті Вонвон, жив собі довший час спокійно солідний ксьонжулько. Траплялися з ним деякі „пригоди", але те все якось добре сходило з рук: чоловік, бач, не камінь, — істота мягка, а тому часами й „угнеться". Нарешті стан „неможливого" перебрав, мабуть, в ньому дозволену мірку і викликав „святий гнів" серед своїх найвірнійших овечок — жіноцтва. Блискавицею серед них пронеслася чутка, що в ксьондзові сидить „чорт"! Що правда, черево в ксьондза було не маленьке, і помістилось би там не тільки один, а цілий тузин чортів. Одного разу піймали жінки ксьондза тай давай дубасити, чим попало, кажучи, що виганяють з нього „злого духа". Одчухрали ксьондза, а тоді пішли до його покоїв та й помяли ще добре боки 27-літній „господині" і 25-літній „кузинці". В діло вмішалася поліція. Чарівників, що винайшли такий радикальний спосіб лікування від „злого духа", засудив суд по місяцю арешту. Ксьондз переїхав на другу парафію і, кажуть, грішити став трохи меньше та почав закинувши евангелію, вчитися „конспірації"...

ПОДАТКИ НА ПАСОВИСКА И ТОЛОКИ.

„Моніторул офіціял" з 14. І. ц. р. поміщує постанову міністерства рільництва, котрою роспоряджується „рільничим радам в Семигороді, Буковині і Банаті, що вони мають з новим роком почати збирати новоустановлені податки з толік і пасовиск в такім порядку: За одну штуку великого або три штуки малого скота платиться 100 леїв за один рік користування. Ціна за річний винаєм цих земель під пасвоиска і сінокос виносить 800—1000 леїв за пів гектаря річно. У виїмкових случаях рішає само міністерство про відмінне уживання цеї законної норми".

Це сухі слова і цифри самого закона. Але що вони говорять? Цілі століття користувалися селяни і їх громадські управи автономією в користуванні сервітутних прав, що мусіли навіть за панщини признавати дідичі. Зате тепер в боярській Румунії столітний закон ламає грабіжницька боярня, бо гроші за ці пасовиска підуть не в громадські каси, а в т. зв. „рільничі ради", котрі є тепер прибіжищем як найгіршого адміністративного шумовиння, яке годі було дальше держати навіть і в продажних румунських урядах. Щоби обезпечити тих гієн, рішив Букарешт грабити села, але тільки в „освободжених" краях, а не в самій Румунії. Це й означає „пригорнути молодшого брата"!

АМЕРИКА БЕРЕ УЧАСТЬ В НАРАДАХ ЛІҐИ

ЖЕНЕВА, 25. лютого. — Дня 14. марта відбудеться в Женеві з рамени Ліґи Націй конференція в справі приватного виробу оружя, муніції і военних знарядів. Ці наради будуть вступом до міжнародної розоружної конференції.

В кругах Ліґи запанувала велика радість, коли рознеслася вістка, що вашинґтонський уряд іменував офіціяльних своїх відпоручників, які будуть брати участь в тих нарадах. В ноті, яку вислав американський уряд зазначено, що уряд заявляється за такою конференцією з тим, щоби вона обнимала не тільки приватний виріб оружя, але мала контролю і над державними фабриками оружя і муніції.

Америку буде заступати Г. С. Гибсон, американський амбасадор в Бельгії.

ПОСУНУЛИ ТИСЯЧАМИ ЗА ДІЯМАНТАМИ.

ЙОҐАНЕСБУРҐ, Полудневa Африка, 25. лютого. — Фарма Ґрасфонтайн була сегодня цікавим видовищем. Відчинено її як нове поле до гребання за діямантами. 100,000 людей збіглося і були свідком того, як 17,000 найкрасших шукачів діямантів ждало нетерпеливо, коли буде можна кинутися в погоню за діямантами. Всі вони хотіли один перед другим чимскорше долетіти до фарми і захопити догідне місце для шукання за діямантами. Фарму мали відчинити в полудне, але на 20 мінут перед полуднем прорвано лінію і яких 12,000 людей кинулося бігти до фарми. Поліція інтервенювала, але була безсильна, хоч було 200 полисменів. Комишіонер від діяментових копалень заявив, що відчиненнє фарми було нелеґальне та що він спротивиться посіданню тих, які заняли в той спосіб свої місця на фармі.

Коли так люде билися за діяментові місця, торговці брилянтами в Анґлії, Амстердамі і Антверпії засипували Полудневу Африку телеґрамами, запитуючи, чи не буде якого перевороту в торговлі з діямантами. Їм заявили, що нове діяментове поле видасть брилянтів в перших двох місяцях на яких 500,000 фунтів стерлінґів. По тім будуть відчинені нові поля.

ВИЙМАЮТЬ З ГРОБУ ТІЛО КНЯЖНОЇ ЛЮБОМІРСЬКОЇ.

ВАРШАВА, 25. лютого. — З варшавської катедри будуть винимати з гробу тіло княжної Любомірської, яка померла тому 4 роки. Державного прокуратора повідомлено, що її струто. Через те будуть переводити на тілі лікарські оглядини, щоби переконатися, чи закид оправданий. Княжна була дуже богата і незамужна.

СОВІТСЬКА ПРЕСА НАПАДАЄ НА АНҐЛІЮ.

МОСКВА, 25. лютого. — З приводу останної ноти анґлійського уряду до совітів накинулася на Анґлію вся совітська преса. Вона каже: Черчіл може собі в Римі виступати проти большевиків, може викрикувати проти них лорд Биркенгед, сер Гикс чи другі консервативти, але коли заговорить проти анґлійського імперізлізму Ворошілов чи Бухарін то ціла Анґлія підносить крик. Преса підносить далі, що ненависть Анґлії до совітів сягає ще царських часів, себто від ненависти Анґлії до Росії, а та ненависть треває вже яких 50 літ.

Совітський уряд не дав покищо ніякого коментара до британської ноти. Відповідь буде дана в короткім часі по засягненню інструкцій від Чічеріна, який перебуває на лїченню в Висбаден.

ФРАНЦІЯ ПОБУДУВАЛА НОВИЙ ТИП ВЕЛИКАНА-АЕРОПЛЯНА.

ПАРИЖ, 25. лютого. — Через 4 роки держано в секреті нового типу аероплян, який становить епохальний зворот в тій ділянці, коли ходить о пристосованнє аероплянa до военної штуки. Новий аероплян важить 25,000 фунтів. Може набрати тягару на 3,600 фунтів. Його будова коштувала $450,000. Засосмотрений він в всі модерні знаряди ,радіо і т. п. Може вдержати залогу з 25 людей і найтяжші бомби. 12 таких аероплянів вістарчить, щоби знищити до тла і найбільше місто.

Франція поробила з ним вже всі проби і апарат показав себе знаменитим. Після його моделю будуть будувати 12 других, до нього подібних. В той спосіб хоче Франція опанувати воздух, бо вона тої думки, що слідуюча війна відограється головно в воздусі.

ПОАНКАРЕ ДОБАЧУЄ КОНЕЦЬ БЕЗРОБІТТЯ.

ПАРИЖ, 25. лютого. — Французький премієр Поанкаре заявив в палаті послів, що Франція переходить звільна крізу та наближається до стабілізації. З кождим днем безробітних стає менше і є надія, що в короткому часі їх цілком не стане.

Другі посли не дивилися так рожево і заявляли, що таке може наступити, але тоді, коли Франція возьметься до стабілізації відносин в той спосіб, як до цего забралася Німеччина.

КАНТОНЦІ ЗАБРАЛИ КОРАБЛІ СТЕНДАРД ОЙЛ КОМПАНІ.

ГАНКОВ, 25. лютого. — Дня 17. лютого кантонські власти засеквестрували три невеличкі кораблі, які перевозили ґазоліну і належали до Стендард Ойл Компані. З них усунули властиві прапори, а завісили кантонські. Два з них віддали назад, а один задержали далі і перевозять ним війско.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 82 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office at Jersey City on March 30, 1914, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES — ПЕРЕДПЛАТА

These cents a copy		ПОДИНОКЕ ЧИСЛО ТРИ ЦЕНТИ	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order

Телефон: "Свобода" 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J

МАЄТОК ОРГАНІЗАЦІЇ НЕ ЛИШЕНЬ В ГРОШАХ, АЛЕ Й В ЛЮДЯХ

З небогато, але все таки з кількох, відділів Українського Народного Союза прийшли послідними тижнями до Головної Канцелярії докази, що не всі відділи взяли собі до серця осторогу органу У. Н. Союза не вибирати на головні діяльні відділові уряди людий, недосвідчених в організаційній праці. В кількох відділах члени усунули з уряду довголітних, досвідчених секретарів, а на їх місце вибрано нових, які досвіду не мають, яких Канцелярія буде мусіти аж учити.

Очевидно, члени мали право вибрати собі секретарем чи другим урядником всякого, хто їм найкраще подобався. Очевидно, вибраний повинен приняти на себе обовязок та всіх сил докладати, щоби показатися гідним сього довіря. Очевидно, члени, вибравши нового урядника, повинні йому помогти сповнити як слід обовязки уряду.

Навіть ті члени, які були попередно урядниками, які сповняли свої обовязки зі знанием і совісністю, та які через те тепер чуються покривдженими невдячностю членів, повинні піддержати нових урядників на їх становищі. Всяку уразу до народа треба забути. Народна праця знає богато таких переходів, коли працьовниками здається, що нарід не знає вдячности. Та се хвилеве. Народ все таки остаточно переконується, хто був його справдішним робітником, а переконується він найскорше тоді, коли бувший урядник, чуючися покривдженим, не мститься, не покидає роботи, не покидає помагати відділови й новому урядникови, але своєю доброю радою та щирою працею далі служить товариству.

Зі становища організації, однак, не можна закривати тої шкоди, яку поносить організація через зле обдумане поступоване членів. Всякий підприємець мусить навчитися шанувати своїх добрих робітників. Котрий сього не навчиться, той мусить упасти в бизнесі. Відноситься се так само добре до приватних підприємств, як і до таких громадянських організацій, як ось запомогова організація. Маєток нашої організації се не лишень міліони, що ми маємо зложені в касі нашої організації. Ще більший маєток се щира організаційна праця, яку без заплати зробили тисячі наших урядників, організаторів та щирих членів. Коли ми сею працею гордимо з низької зависти, з безхарактерної гордині, з нахабної погоні за почестями, або хочби з простого незрозуміння ваги справи, то сим самим ми підриваємо свій власний маєток, своє громадянське добро, інтерес кождого з нас.

Розумні люди так не роблять.

УКРАЇНСЬКИЙ ПАНТЕОН

ЛЕСЯ УКРАЇНКА.

Дня 24. лютого 1872. року в Новгороді Волинському народилася Лариса Косачева, яка під прибраним іменем Лесі Українки вславила себе як велика українська поетка. Не тільки в українській літературі немає иншої жінки-поетки більшої від Лесі Українки, але серед жінок світової літератури не легко найти рівний їй талан.

Леся Українка була донькою рідної сестри Михайла Драгоманова, Ольги Косач (відомої в українській літературі як Олена Пчілка). Посідала Леся Українка високу освіту й добре знала вісім чужинецьких мов. Не дивлячись на свою тяжку хоробу, сухоти, вона надзвичайно багато працювала; просто горіла в своїй літературній роботі. Тяжка хороба поклала її в домовину в 1913. році, яко раз на передодні великої війни, в якій український нарід пробудився до визвольної боротьби.

Пробудився нарід до тої боротьби, до якої все своє життя кликала його поетка немощна тілом, але на диво сильна духом. Останні свої твори писала Українка в страшних приступах горячки, коли піт заливав її чоло. Вірючи в силу слова, не хотіла вона до останньої хвилини свого життя випустити перо з руки. До останнього свого віддиху кликала вона свій народ до чину, до боротьби.

Цю віру в слово вона дуже добре змалювала у вірші „Поет підчас облоги". Між иншим говорить вона, що він:

Чарує облогу ворожу,
І будить на мурах обачну сторожу,
Заснути не дає до зорі.

Не боїться поет смерти від ворожої руки,

Бо вільная пісня не може умерти.

В свойому вірші „Де поділися ви" вона говорить, що всі свої слова хотіла так вимовляти

Щоб ви луну гірську будили, а не сто-[гін,
Щоб краяли, та не трули серце,
Щоб піснею були, а не кволинням.

Тому слова вожда, слова пророка, слова лицаря, слова людини, здатної до боротьби, до акції, повинні бути такими, як про них говорить поетка:

Вражайте, ріжте, навіть убивайте,
Не будьте тільки дошиком осінним,
Палайте, чи паліть, та не вяліть!

Відповідно цьому Леся Українка в більшости своїх поезій промовляє гарячим, палким словом. Иноді те слово пристрасний, жорстокий докір, иноді в ньому чується заклик до боротьби, иноді потіха, порада. Але нема там потіхи жалем, співчуттєм та хиканнем, а се потіха сильним, бадьорим словом. Вона не боїться кинути свому народові у вірші „З невольничих пісень":

Так, ми раби, немає гірших в світі!
Великі духом, силою малі;
Орлині крила чуєм за плечима,
Самім кайданами прикриті до землі.

Український нарід не має власної хати. Він навіть не може сказати:

Речення гордеє: „Мій дом—мій храм!"

А це все тому, що:

Народ наш! мов дитя, сліпеє з роду,
Ніколи світа-сонця не видав,
За ворогів іде в огонь і воду,
Катам своїх поводарів віддав.

Так богато тих, що повинні були бути поводарями свого народу, пішли на службу до його катів. Тяжка, гірка правда й сум розриває серце поетки. Але вона предчуває, що всеж таки настане час й ті раби підніматься до бою, і говорить:

Нехай же ви раби, невільники про-[дажні,
Без сорому, без честі, хай же так!
А хтож були ті вожаки одважні,
Що їх зібрав під прапор свій Спар-[так?...

Не дожила поетка до того часу, коли нарід невільників перетворився на відважних, гордих лицарів, що він і далі веде тяжку кривану боротьбу, щоби розбити пута рабства.

Вона свою добу характеризувала як „Досвітні вогні" у вірші з таким наголовком:

Хоч було ще все вкрито темною ніч-[ною, але вже:
Досвітні вогні переможні, уроч[ні
Прорізали темряву ночі.
Ще сонашні промені сплять,
Досвітні вогні вже горять,
То світять їх люди робочі.

Для українського народу тими „робочими людьми" було все те старе покоління культурників, так званих „українофілів", що підготовляли грунт для акції молодого покоління. Тому, що те покоління було нечисленне, а перед ним стояли величезні завдання, поетка кликала до праці нових, свіжих людей:

Вставай, хто живий, а кого думка по-[встала!
Година для праці настала!
Не бійся досвітньої мли, —
Досвітній вогонь запали,
Коли ще зоря не заграла.

Сама поетка була яскравим прикладом такої невсипущої праці на світанку воскресення українського народу. Вона кликала нарід, кликала його інтелігенцію, своїх сучасних, стати до боротьби, творити нові шляхи, йти туди, де:

Здалека вабить, мріє те верхівля,
Що так палає золотим пожаром!
Непереможно прагну я поставить
Там високо червону коругову,
Де я сам орел гнізда не сміє звить!

Та „червона коругвка", то символ боротьби за розкріпощенне народу. То символ боротьби за визволення всіх поневолених та пригнічених. Годі плакати, годі сльози лити, говорить поетка, бо:

О, сліз таких вже вилито чимало, —
Країна ціла може в них втопитись:
Доволі вже їм литись, —
Що сльози там, де навіть крові мало!

Тому вона кличе до боротьби, до чину, а не залишатися в тому стані спокою й неактивности, в якому був наш нарід на передодні свого пробудження. Для Лесі Українки було:

Тяжко тим шляхом ходити,
Широким, битим, курявою вкритим,
Де люди всі отарою здаються,
Де не ростуть ні квіти, ні терни!

Відчуваючи, як заплісніліий спокій починає все більше засмоктувати в своє багно всіх тих, що повинніб провадити активну працю для визволення свого народу, вона звертається до них з таким жорстоким докором у вірші „До товаришів":

Невже ті голоси несміливі, слабі,
Квоління немовлят — належать
[справді вам?
Невже ви всі великі події,
На все у вас одна відповідь є —
Мовчання, сльози та дитячі мрії?
Більш ні на що вам сили не стає?...
Що-ж, братця, мовчите! Чи втішені со-[бою,
Що вже й докори ці вас не прой-[муть?
Чи так задавлені неволею, журбою?
Чи може маєте яку кращу путь?

Здається, ще й нині не перевелися люди, які заслугують на такі запитання й докори, які знають лише виправдання „моя хата з краю, я нічого не знаю". Немощна тілом жінка могла викресати такий палкий вогонь зі своєї душі. Сама танула під тяжкою хоробою; але в той час провадила не тільки великанську активну працю, але й инших тягла підганяла, штовхала до праці для народу й за народ. На яку глибоку пошану та вдячність заслужила собі геніяльна поетка чину Леся Українка!

НЕ ДАЛЕКО МИ ЗАЙШЛИ

Давно то було, бо день у 1606 році, як один з членів українського Ставропігійського братства написав книжку під заголовком „Перестороги", а в тій книжці між иншим сказав таке: „І так були великі ревнителі, що багато з великим коштом церков і монастирів намурували та маєтками забезпечили; золотом, сріблом, перлами й дорогими камінями церкви приукрасили... одначе того, що було найпотрібнійше — шкіл посполитих не фундували (не вінували). І так то вельми багато зашкодило державі українській, що не могли шкіл і наук посполитих розширити і їх не фундовано. Бо колиби були науки мали, то через неуцтво своє не прийшлиби були до такої загибелі".

По трох сотках літ повисші слова давного українського патріота можна живцем прикласти до нинішних Українців, особливо в Канаді. За трийцять літ ми майже нічого тут не робили, лиш будували церкви. І нині ще, куди не звернутися, з ким не говорити, то легко можна завважити, що журба за церкви найбільше точить нашу суспільність і абсорбує майже всі наші духові сили.

Розуміється, що там, де зайде потреба і коли зайде потреба збудувати дім Божий як конечну християнську інституцію, тому ніхто не має причини противитись. Біда лише, що та велика і свята справа дробить народ на громадки, та розбиває силу і можність організації суспільности. На се ми маємо гіркий досвід. Ми, канадійські Українці, так як наші пра-праді, також ще не здаємо собі справи з того, що житте народа починається не з церквою — а зі школою.

„Колиби були науки мали, то через неуцтво своє не прийшлиби були до такої загибелі". Колиб ми тут в Канаді ті сотки тисяч, замісць на церковні процеси, були кинули на свої народні школи, на народні виховавчі інституції, каледжі, ми булиби до нині поступили в десятеро дальше; ми булиби заскарбили собі честь і пошану у наших сусідів. Бо треба знати, що нічо иншого, лиш одна школа стоїть понад пристрастями партій, релігійних сект і клясових інтересів. Школа творить з тварини розумне, думаюче єство; вона творить націю, творить державу. Без школи не було на світі великого народу і історія людства доказує, що там, де була школа — освіта, там була і велика держава, а навіть сама церква стояла там на висшім, ідеальнійшім степени.

„І богато зашкодило державі українській, що не могли шкіл і наук посполитих розширити і їх не фундовано".

Що Україні по тім, що вона на цілий світ пишалася золотоверхими храмами? Що вона зискала з того, що по монастирах та лаврах нагромадили черці міліони в золоті і клейнотах? Прийшли грабіжники і всьо забрали. Забрали і те золото, понищили Божі храми, забрали землю, закули народ у кайдани.

Але, „колиб були науки мали, то через неуцтво своє не прийшлиби були до такої загибелі".

Колиби були науки мали, булиб навчили весь народ, хто він і яка його минувшість; булиби виховали гарних, ідейних і характерних провідників; булиби викресали в нації почуттє людського достоїнства і, маючи розумну та свідому суспільність, булиби не переживали такої катастрофи, яку переживають нині.

Всі годяться з тим, що між канадійськими Українцями панує цілий час на церковнім поли хаос. Та рівночасно всі знають і те, що той хаос, непорозуміння, роздори між мирним колись народом спричинило роздробленне церковних громад і міжсектанський фанатизм. І від довшого часу сушать собі голову лучші наші люди, якби полагодити знова справу, якби загасити той вогонь, якби трунути народ на шлях розумної, прогресивної праці. Говорять за порозуміне провідник людий, за всенародні збори та инші середники. Всьо то однак пусте, бо ніхто не хоче попустити зі свого, а ті, що хотілиби справу мирити, розуміють мир так, щоби вони були горою, а всі другі їм піддалися.

Тимчасом на се є лиш одно средство — школа. І як скоро український народ зверветься до школи, як скоро зуміє виховати собі розумних і тактовних провідників, як скоро уся суспільність навчиться в школі шанувати чужі переконання, чужу думку і зуміє відріжнити зерно від полови, — так скоро прийде кінець хаосови, народ зажиє згідно і піде приспішеним кроком до нових, ясніших днів.

(„Наш Поступ").

В. Будзиновський.

ДУХИ.

Оповідане.

(5)

Гайдиш замовив ковбасу і горівку. Про пригоду Гайдиша вже не балакали, бо прийшли до них присілися ки товариші. І не стямилися, коли кельнер прийшов та сказав: „файрамт". Се значило, щоби платити і виходити, бо вже перша година і реставрацію замикають.

— Ще підемо до каварні на чорну каву, — Рильський сказав, беручи Гайдиша попід рамя.

Гайдиш здрігнувся, бо нагадав собі, що жінці прирік був вернути перед десятою. Але, що вже й так грубо спізнив, погадав собі, що пів години менше, пів години довше фатальної ситуації не поправить, ні погіршить. В каварни грала музика, отже та „чорна" протягалася трохи довше. По чорній прийшли лікери, отже їх треба було знетралізувати... знов чорною. Нарешті таки треба було розпращатися з товариством і, неначе на заріз, вертати до домоньку.

Гайдиш не сумнівався, що жінка не спить; що дожидає його. Став міркувати чим би то вибрехатися. Не вигадав нічого, бо все те, що людська фантазія могла би вигадати, він вже давно спотребив був.

— Як не можна цілком вибрехатися, то треба би бодай спинити перший вибух, — думав. — Відволока, хоч би коротенька, ослабить силу пізнійшої експльозії. Може би Рильський схотів бути громовідом?

— Через тебе маю з жінкою великий клопіт, — промовив.

— Через мене? — Рильський спитав здивований. — Хиба боїшся, що нині будеш мати, бо то я тебе витягнув.

— Нині також. Але хочби не ти витягнув мене, то було би однаково. Через тебе мені взагалі не вільно бути за хатою поза десяту годину.

— Яким чудом через мене? Ти може гадаєш, що я збунтував твою жінку, щоби тобі не позволяла заходити до шиночку?

— Таки ти. Не нарошне, але твоїм забобоном. Ти пустив чутку, що по каменици товчуться духи. Жінка увірила і тепер боїться сама сидіти дома. Як мене нема, то не лягає спати, світить і дожидає мене. Коли верну, робить мені сцени. Нині буду мати пекло в хаті. Се через ті твої духи.

— Се справді погано.

— Нині можна би ще утихомирити її, якби би... як би ти поступив до мене і сказав жінці, що я був з тобою, бо нам обом треба було перебалакати якесь дуже важне діло.

— Як гадаєш, що се поможе, то зроблю тобі ту вигоду. Але як твоя пані накинеться на мене мокрим рядном?

— Нема небезпеки. Вона буде люта, отже до тебе цілком не вийде. Ти тільки вступиш до першої комнати і крізь двері виправдаєш. Може скаже тобі яке терпке слово, тай на тім скінчиться. В кождім случаю я тих слів почувати більше.

— Добре. Зроблю се, бо я таки завинив. І духів напустив на неї і нині тебе передержав до такої пізної години.

В Гайдиша вступив дух. Надіявся, що жінка своєї погрози не виконає. Мовчки зайшли під хату. Гайдиш кинув оком в гору. В двох вікнах на першім поверсі світилося. Се були його вікна. Значить, жінка таки не спить, дожидає його. Гайдиш зітхнув, ключ вийняв з кишені і відчинив браму. Впустив Рильського і сам увійшов за ним. Рильський ступав вперед. Обережно, бо було темно. Гайдиш лишився позаду, бо ще треба було замкнути браму, а ключ чогось затявся.

— Не забудь задержатися біля моїх дверий, бо маєш виправдати мене перед жінкою, — Гайдиш шепнув до Рильського і далі маніпулював ключем.

Коли Гайдиш не вернув до девятої, Гайдишева вже не сумнівалася, що муж, вихопившися раз, добре відібє собі цілий тиждень посту. Вона затялася.

— Таке між нами ще не бувало, але в писок мусить дістати! — думала. — Може се вилічить його.

По вечери взяла якусь книжку і стала читати. О годині десятій, коли сторож вже замкнув браму, відхилила двері мешкання до сіний і далі читала. Двері відчинила на те, щоби чути, коли муж буде відчиняти браму. В цілій каменици тілько він один мав ключ. Всі инші мусіли дзвонити до сторожа. Отже, коли виходив сторож, то се був для Гайдишевої знак, що то не муж вертає, а хто инший. Довго, довго читала, а муж не приходив. Раз була вснула над книжкою, впала з крісла на землю і потовкалася.

— І за се заплатиш мені! — процідила крізь зуби і далі читала.

Нараз, чує, скрегоче ключ, хоч сторож не виходив. Схопилася і згасила світло. Вийшла і станула в сінях перед самим порогом, заслонивши собою вхід до мешкання. Наслухує, хтось поволи ступає по сходах. Затрусилася і плюнула в одну руку, плюнула в другу. Крок перед нею затріщала підлога. Не бачила нічого, бо було цілком темно. Але сей тріск був для неї доказом, що деліквент вже перед нею. Вона замахнулася і „лус" з одного боку. Замахнулася другою рукою і „лус" з другого боку. Хотіла ще третий раз, але рука задерсвіла їй, бо побитий крикнув:

— Ааа то що?!

Се був голос мужа. Пізнала дуже добре. Ще хвилинку стояла, не маючи сили рушитися, ні пальцем кивнути. Нараз їй зробилося горячо, бо більше не промовив ніхто і не чула, щоби хто рушався. Аж тепер почула скрегіт ключа в брамі і хід мужа. Їй стало на голові їжитися волося, бо нагадала собі те, що Рильський нераз балакав про духи. Тихонько, бо була в мягких капцях, подалася в зад, всунулася в хату і тихонько приперла за собою двері. Побігла до спальні і кинувшися на ліжко, накрилася з головою.

Гайдиш аж присів, почувши оба удари. Хвилю наслухував. Коли було тихо, пустився далі в гору.

— Чи ти тут? — спитав, станувши на поверсі.

— Ти не чув нічого? — Рильський спитав його шепотом.

— Нічого.

— Сеж було так голосно, що безпечно було чути аж на улицю.

— Що було чути?

— Та двічи луснув мене хтось в писок. Засвіти. Мусить ще бути тут, бо я не чув, щоби відійшов.

З острахом, щоби не побачити жінки, Гайдиш засвітив сірника. Світили одного сірника по другім, роззиралися, але нікого не побачили.

— А не казав я тобі, що тут по ночах товчуться духи? — Рильський промовив. — Боюся

(Кінець).

При всякій нагоді складаймо жертви на Сиротинець - Захист Українського Народного Союза.

Безсонність.

— Тої ночи я навіть на секунду не примкнув очей.

— Нездужаєте на безсонність?

— Я ні. Дитина.

ХТО ХОЧЕ МАТИ

КАЛЄНДАР У. Н. СОЮЗА

НА 1927 РІК,

НЕХАЙ СЕЙЧАС ЗАМОВЛЯЄ.

Маємо до розпродажі всего 150 примірників. Ціна 50 ц.

Замовлення слати до:

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

І ДРУГІ НАРОДИ ДУМАЮТЬ НАД РОЗВЯЗКОЮ ПОДІБНИХ ПИТАНЬ, ЯК МИ.

Я вже нераз читав у газетці, прихильній епископській політиці, що Україці є одинокий нарід у світі, що домагається ні розвязкою таких питань, як отсе-ми тепер хочемо розвязати. Таким писанням хочуть нас чорні інтернаціоналісти застидати наш нарід, щоби він покинув добиватися далі своїх прав у своїй церкві. Ся аґітація наших чорних ще не була в нас досить добре висвітлена, і тому я прошу дозволити мені місця на деяке висвітленне сеї справи. Я розумію, що наш орган не займається релігійною пропаґандою та не старається намовляти людий ні до ніякої церкви, ані відмовляти їх від якоїсь церкви, і я не буду сього робити, а лишень покажу, що й другі народи займаються такими справами, як ми, та покажу хоч один спосіб, як вони пробують сю справу розвязати.

Говоренне, що наш нарід є одинокий народ в світі, що нібито він не розуміє установи римо-католицької церкви та добивається прав у тій церкві, є чиста неправда. Чи свідома се брехня, чи несвідома, просто через незнанне річи, я не беруся тут рішати. Мені здається, що се брехня несвідома, бо наші чорні інтернаціоналісти знають називати других темняками, а самі в справах віри темняки. Якби не се, то вони добре знали про ту боротьбу, яку провадить тепер за свої права в римо-католицькій церкві чеський нарід. Якби не те, то вони повинниби знати про боротьбу литовського народа за свої права в тій церкві. Тоді вони не говорилиб, що ми одинокі в світі такі темняки, що взялися побиватися за свої права.

Не так то дуже давно в американських газетах була поміщена довша телеґрама про Мексико, що й там не все йде, як римські епископи хочуть. Я читав у Шикаґо Герольд енд Екземинер кореспонденцію Джорджа Гиммена, з Мексика, що в Мексику орґанізується в самій римо-католицькій церкві велика опозиція проти політики мексиканських римо-католицьких епископів. Мексиканський уряд зажадав від мексиканських епископів, що кождий епископ мусить бути мексиканським горожанином та вести мексиканську політику. Мексиканський уряд виступив проти епископів, які туди наїхали з Еспанії та ведуть еспанську або римську політику. В Мексику має бути мексиканська політика, а не еспанська або римська, — сказав мексиканський уряд. Епископи виступили проти сього та стали кликати нарід до бунту проти уряду. Епископи думали, що вони збунтують увесь нарід проти національного уряду, але нарід зрозумів, що мексиканські епископи тому йдуть проти уряду, бо уряд дивиться за народним добром, а головно за хлопами Мексика.

Щоби примусити Мексиканців до бунту проти свого уряду, мексиканські біскупи сказали священикам правити богослуження, поки уряд не змінить своєї політики. Епископи думали, що тепер уряд скоро уступить. Але уряд не уступив, а нарід не пішов за біскупами, як вони сподівали-ся. Дехто хтось обунтувався, але не богато того було. Нарід не пішов за епископами. Не лишень що не пішов, але й ще невдоволені стали орґанізуватися осібно від чорних інтернаціоналістів. Проти епископів, що роблять в Мексику еспанську або римську політику, стала орґанізуватися нова мексиканська католицька церква. Вона признає себе католицькою, але протестує проти політики Риму, ворожої національному урядови Мексика. Уже трох епископів має ся церква, а називається вона для відріжнення старо-католицькою церквою. Епископи й священики сеї церкви правять богослуження, хоча Рим заборонив правити богослуження в Мексику, поки на се Рим не дозволить, і, як кажуть, всі церкви повні вірних, які потребують релігійної потіхи. В сей спосіб епископи й священики старої католицької церкви показують, що вони йдуть не за Римом, але за мексиканським народом.

Таке було написане в американській газеті, яка певно також не мішається до релігійної боротьби ні в Мексику ні в Америці. Вона написала просто на те, аби її читачі бачили, як люди боряться за свої права. Я теж не маю на цілі намовляти нікого до ніякої церкви, але показую тут, що діється в широкім світі, та як другі люди й народи боряться проти своїх ворогів.

Г. С. Коциловський.

СПАСАЛИ-Б РАССЕЮ УКРАЇНСЬКИМИ КОЗАКАМИ.

Два тижні тому назад підходить до мене один із наших „малоросів" і говорить, що він бачив, як я танцював з козаками в оному театрі і просить мене, щоби потанцювати на концерті, котрий має відбутись заходом якогось там малоруського клюбу. На мої питання було мені обяснено, що клюб складається головно з Українців, та що вони одушевляються своїми козаками, а при тім хотілиби їм допомогти та заплатити за виступ. Розуміється, таке запрошення, від своїх людей я принив. Взяли від мене відбитку на кони; бо говорили, що мабуть їм потрібно буде до вироблення летючок.

Дісталась і в мої руки така летючка, писана по московськи, а на ній і моя відбитка і оголошення. Читаю: „Грандіозный Концерт и Баль, устраевается Филадельфійскій Комітетъ Фонда Спасенія Россіи". Дальше в програмі написано, що межи иншими виступить „Кубанскій Козакъ Бабенко". А ще дальше написано: Комітетъ проситъ Филадельфійскую колонію пожаловатъ на этотъ Концертъ-Баль и тѣмъ помочь святому дѣлу".

От що воно виходить. Говорили, що там якийсь клюб Українців, „малоросів", а тут ідуть спасати Рассею з Денікіном і Миколаєм Миколаєвичом на чолі, котрий вішав наших козаків, що хотіли воювать за неньку Україну. Розуміється, що участи в тім концерті я не візьму, як не повинен брати ні оден з Українців. Комітетові зараз скажу, що вони кланяються і дають міч тим, котрі вбили наших вожлів, які боролися за незалежність України, як Рябоблова і Калабуха, та що члени того комітету будують шибениці на своїй голови із зібраних грошей з того люду, котрий змушений був покидати свою рідню, бо Москалі влізли йому вже під шкіру. А коли члени того комітету не будують шибениць для себе, то будують вони для козаків. Але знайте ви, браття, що не все того вішають, для кого шибеницю ставлять. І о скільки ви говорите, що ви Українці, то вашим ділом є збирати фонд на українські справи, а є тих справ досить, а не на ратунок Рассеї.

Схаменіться, браття, узнайте хто ви... чиї ви діти, хто з вами, а хто проти вас а то ваші браття там на Україні будуть вас проклинати кістками батьків своїх.

Яків Бабенко,
кубанський козак,
Филадельфія, Па.

ДРУКАРНЯ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА „СВОБОДА"

83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЧЛЕНСЬКІ КНИЖОЧКИ,
СТАТУТИ,
НАГОЛОВКИ НА ЛИСТАХ,
АДРЕСИ НА КОВЕРТАХ,
ЛЕТЮЧКИ,
ОГОЛОШЕННЯ ПРЕДСТАВЛЕННЯ,

ДРУКАРНЯ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА
„СВОБОДИ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
ВИКОНУЄ:
ВСЯКІ ДРУКИ ЯКНАЙКРАЩЕ, ЗАВСІГДИ НА ЧАС І ПО НИЗЬКИЙ ЦІНІ.
ДЛЯ ТОВАРИСТВ, ПАРОХІЙ, СІЧОВИХ СОТЕНЬ, ГУРТКІВ, БРАТСТВ І ДРУГИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ТА ДЛЯ ПООДИНОКИХ ОСІБ ВИКОНУЄМО ВСЯКІ ПОТРІБНІ ДРУКИ.

КОНЦЕРТИ,
ЗАБАВИ,
ПІКНІКИ
БАЗАРІ,
РІЖНОГО РОДА АФІШІ,
ОБІЖНИКИ,
ТА ВСЯКІ ИНШІ ДРУКИ.

ВІДДІЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА! УДАВАЙТЕСЯ ЗІ ВСЯКИМИ ДРУКАРСЬКИМИ РОБОТАМИ ТІЛЬКИ ДО СВОЄЇ ВЛАСНОЇ ДРУКАРНІ!
Для фірм, бизнесменів і приватних осіб друкуємо афіші, білети (тікети) ріжні запрошення, візитівки, весільні запрошення — і все, що входить в обсяг друкарської штуки.
РОБОТА ВПОВНІ ВДОВОЛЯЮЧА. — УСЛУГА ЯКНАЙСКОРША. — ЦІНИ НАЙНИЩІ.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

ВИКАЗ ТИХ, ЩО БАЖАЮТЬ ДОБРИ ПІДТРИМАТИ КЛАСИ.

Жертви переслані на край до Обєднання в місяци січни 1927.

1. **Клівленд, О.** Впреп. о. Л. Левицький переслав квоту $15.00
а до: $10 для Сиріт в краю від Дітей шкільних, $2 замісць желань на Рідну Школу і $3 для Просвіти.
2. **Джерзи Сіті, а.** Кирило Підгурський зложив на Просвіту .. 2.00
3. **Джерзи Сіті, а.** Василь Гідзовський на Просвіту 2.00
4. **Нью Йорк, Н. Й.** д. В. Яричевський зложив під себе квоту 22.00
а то: по $5 на Рідну Школу, Інвалідів, Боєвий Фонд, Політичні вязні, $2 на Просвіту
5. **Джерзи Сіті.** Замісць желаний на Рідну Школу зложили: Василь Загаєвич $5. Володимир Книгницький $3. Евген Ляхович, др. В. Галан і о. М. Лисак по $2; М. Гайворонський, Д. Галичин і п. Марія Кінаш по $1. Разом 17.00
6. **Йонкерс, Н. Й.** Впреп. о. В. Сполітаєвич зложив на Сиротин квоту 80.00
7. **Куртіс Бей, Md. д.** Анна Хімак переслала від Сестр. Неп. Зач. Діви Марії на памятник Франка ... 5.00
8. **Оборн, Н. Й.** д. Іван Кокодський переслав збірку на Інвалідів, зібрану в домі п. Захарія Зимки 3.50
9. **Гемтремк, Миш.** В. Мартинюк переслав від Бр. св. Михайла на Інвалідів 26.75
10. **Рутленд, Вт. д.** Іван Кіцак переслав на Просвіту 3.00
11. **Вустер, Масс. д.** Йосиф Завулак переслав $4 на Просвіту, а $2 на сторінки крас. разом 6.00
12. **Майнерсвіл, Па.** Впреп. о. Й. Добротвор переслав замісць святочних желань на Р. Ш. $5, на Просвіту $5, разом 10.00
13. **Бедфорд, Па.** д. Н. Демчина переслав на Народний Податок $3, на Просвіту $2 і на Рідну Школу $1, разом 6.00
14. **Емгерст, Масс.** д. Василь Бодюх переслав на Тов. Просвіту 2.00
15. **Ню Кестел, Па.** д. Йосиф Мельник переслав на фонд сиріт 2.00
16. **Шікаґо, Ілл.** д. Стефан Генсьорський переслав на Тов. Просвіту $3, на Рідну Школу $1 і на Інвалідів $1.25, разом 5.25
17. **Перт Амбой, Н. Дж.** д. Павло Гавриліщ переслав на Рідну Школу замісць желань $5 і на Тов. Просвіту $2, разом 7.00
18. **Нортумберланд, Па.** д. Андрій Візний переслав збірку на Інвалідів 9.50
19. **Вудлавн, Па.** д. Ол. Ревть переслав збірку на Рідну Школу 15.00
20. **Джанстаун, Па.** Впреп. о. Волощук на Рідну Школу $3, з аквафіту $2, разом 5.00
21. **Плейнфилд, Н. Дж.** В. Білоруський зложив на Рідну Школу замісць желань 1.00
22. **Миннеаполіс, Мінн.** З хрестин в гр. Солівники на Р.-Ш. 3.85
23. **Ню Йорк, Н. Й.** На редакційний фонд від Січи ім. Хмельницького 27.00
24. **Клівленд, О.** д. Олена Кульчицька переслала збірку від Сестринства Неп. Зач. Д. Марії на Рідну Школу 28.00
25. **Акрон, О.** Впреп. о. В. Корнотський переслав збірку на будову дому в Ярополі $7, а на поштов 25 ц. разом 7.25
26. **Филадельфія, Па.** д. Т. Гриґ перед. збірані в жовтни м. р. на помн. Ольшанському 25.00
з котрих $20 в жовтни вислано (також осібно $25 вислано в грудни). Зложили: В. Монастирський $2; по $1: Т. Гриґей, Петро Кичик, Стефан Слободян, Іван Пеленський, Михайло Сопрун, Василь Матолич, Мих. Дубас, М. Полозайло, Іван Кісь, Мих. Клапко, М. Гвозник, М. Василенко, Мих. Мучарович, М. Бурий, Дмитро Якубенко, Ілля Пармоґай, Мих. Кошик, Стефан Слободян, Вол. Костецький, В. Троцький, Мих. Довбенко, Д. Олярник і В. Загаєвич.
27. **Річмонд Гіл, Н. Й.** д. Юліян Павчак переслав збірку від Тов. Ім. Хмельницького на Інвалідів 50.00
Зложили: Стефан Зболоцький $5; п. Карпаюк $2.30; п. Сидор і п. Бокран по $2; п. М. Завецька, п. Юліян Павчак і п. Йосифа Малицька по $1.50; п. В. Свищук і п. Палечинко по $1.25; Б. Лободзинський, Кравчук, Гр. Бардак, Дрифуш, Василь Костів, Василь Підлісок, Сторожук, Більський, Рудз, Стецінський, Возьний, П. Кочрах і Ґрінер по $1; Лев Василь, Ол. Герман, І. Малицький і п. Висецький, по .50 п.; Бурбулик і Робітський, по .25 ц.; дрібні жертви $19.50 ..... 38.85
28. **Балтімор, Md. д.** Теодор Чорний переслав збірку на Рідну Школу 7.00
Зложили: $3: Йосиф Семенків, Теодора Семенків, Іван Семенків, Елисавета Семенків, Яків Семенків, Анна Чорна і Теодор Чорний.
29. **Гемтрамк, Миш. д.** Теодор Мусій переслав збірку для Кобилянської 25.35
30. **Шікаґо, Ілл. д.** Стефан Генсьорський переслав на Політичних вязнів 1.10
31. **Джерзи Сіті, Н. Дж.** Нар. Дім У. Р. Амер. Горожани зложили на Рідну Школу 25.00
32. **Ню Гейвен, Конн. д.** Агафія Бундзяк переслала збірку на Рідну Школу 17.00
Зложили: п. Агафія Бундзяк $10; по $2.50: Анна Зборівська, Йосифа Домарецька; по $1: Анастазія Надежда і Олеся Запаранюк.
В. 33. **Шамокін, Па. д.** Анна Хомак переслала на Рідну Школу .. 1.00
34. **Клівленд, О. д.** Анна Стадник переслала на Рідну Школу ... 5.00
35. **Вудлавн, Па. д.** Ол. Ревть переслав збірку від Бр. св. Івана Хрестителя на Рідну Школу ... 10.00
36. **Лорейн, О. д.** Іван Чмирид переслав збірку від Бр. св. Івана Хрестителя на Рідну Школу ... 10.00
37. **Честер, Па. д.** Павлина Бриґаєвич переслала збірку з Колядки на Сироти 7.25
38. **Гермімер, Н. Й. д.** Роман М. Дмитрів переслав збірку від діворів Укр. Школи на Інвалідів .. 6.40
39. **Маґнол Сіті, Па. д.** Александер Хоміх переслав збірку на Інвалідів 15.47
40. **Пінкомінґ, Миш. д.** Никола Кликула Переслав на Просвіту .. 2.00
41. **Ст. Луїс, Мо. д.** І. Чайковський переслав збірку на Памятник Франка 38.80
42. **Трентон, Н. Дж. д.** В. Гасій переслав збірку від Укр. Православної Громади на Р. Школу ... 50.00
Зложили по $2: о. В. Новосад і П. Єдінський; по $1: В. Гасій, А. Скоропад, Ст. Каламан, І. Терецький, Й. Квасній, П. Ковоча, Л. Лободзький, Гр. Гаврищенко, К. Лаховн, П. Кінда, П. Берета, А. Михальчишин, Гр. Калаш, Ал. Круль, І. Сабат, П. Сладник, Д. Черняк, Прош, П. Кушнір, П. Карсак, П. Сабат, А. Максимишин, І. Мандзюк, Н. Савчак, В. Кушнір, М. Палаґін, В. Гавран, Н. Бойчук, М. Кочак, С. Мартинець, М. Гаврищко, В. Юзва, І. Сойка, І. Мазовіта, П. Черкас і К. Джекобсон; по .50 ц.: А. Мандзюк, Гр. Мандзюк, Д. Гуц, І. Ковтун, Ол. Доманський, А. Бойкевич, А. Петрашенський, П. Лещук, Ю. Скоропад, С. Канюка, М. Крива, М. Александрович, Гр. Цимбала, О. Біднська, І. Войтович, Є. Єдінська, М. Максимів, С. Канюка, В. Панчук, Гр. Свісаш.

(Конець буде).

Андор Габор.

МИСЛИВЕЦЬ.

(З мадярського).

Нещасливий чоловік стояв в „Анґлійськім Парку" біля качачого павільону. Глядів на бляшані качки, як кружляли довкола острівця. На острівці живе власник качок. Накладає обручки на палицю, наче продавець бублики. Потім продає ті обручки дівчині, а вона винаймає обручі за двайцять сотиків. Качки плавали наче живісенькі. То була радість глядіти на них, а ще більша радість кидати за ними обручами. Передовсім за чубатим качуром!

Мисливець не міг відірвати очей від чубатого качура. Качур дуже подобався йому. Але мисливець не важився сказати ні слова, бо біля нього стояла його жінка.

— Ну, ти малпо, — сказала жінка — самособою ти стоїш тут і вибалушив очи. Инші вигравють товсті качки, а ми мусимо вдоволитися їх кудкуданням!

— Кваканням, — відповів чоловік скромно. — Кури кудкудакають, а качки квакають.

— Що ти там квакаєш, ти бідолахо, — заторохтіла жінка. — Инші несуть до дому товсту качачу печеню. Але ти, самособою! О, я добре вийшла замуж!

Годиться замітити, що те, що говорила жінка, було зовсім безосновне. Инші, що правда, купували по десять обручів, кидали їх також за качками, але не вцілили навіть близько.

— Ах, я мігби попробувати, замямсяв чоловік.

— Самособою, щоби викинути у воду три гульдени. Певно! Абож то така качка варта три гульдени? Що? За три гульдени я можу купити гарне телятко, то будемо мати цілий тиждень що їсти, а шкіру можемо сховати, аж Ґюрі виросте і піде до війска. Як ти собі уявляєш це, щоби ми три гульдени просто вкинули у воду?

— Ні, ні, — мнявся чоловік — алеж попробувати можна би, за двацять сотиків дві...

— Дві качки?

— Ні, дві обручки.

Така сміливість обурювала жінку. Взяла з торбочки двацять сотиків і сказала до панни голосно, дуже голосно, щоби кождий чув:

— Ну, пані, дайте цьому ідіотові осьтут два обручі. Не досить, що програв моє віно, ще хоче качкам кинути черевики свого сина!

Чоловік з похиленою головою взяв обручі. А жінка говорила:

— Го-го-го! Тепер самособою, зараз кинеш ті обручі тай за мінуту буде по грошах. А потім я можу йти прати або шурувати піддоги, щоби ти мав на твої коштівні забаганки!

Чоловік не сказав ні слова. Він ждав лише. Ждав на чубатого качура, який вліз йому під серце, ждав доброї нагоди. Ждав того, щоби качка підплила йому як найвідповідніше, як то буває у ловецьких новелях. Одначе качур не надплював; його ще й придержував хлопець, який виловлював обручі з води.

— Так, так, — воркотіла жінка — пересидьмо ще тут цілий вечір, цілу ніч! Потім рано встанеш в десятій годині, щеб викине тебе, а я можу денебудь приняти місце куховарки. Як на те родилася.

А чоловік ждав і ждав, аж поки качур не виринув. Уже доплив до закруту. Чоловік держав один обруч на поготівлі.

— Що ти робиш, ти йолупе? — спитала жінка.

— Я ціляю, відповів чоловік тихо.

— Ха, ха, ха! — зареготалась жінка сильно. — Він ціляє! Що він робить? Він ціляє! Бо він стрілець, що ціле життя провів у лісі, то може щойно тоді стріляти з обруча, коли вже добру годину цілив. Ти! ти! Ти йолупе! Чомуж завчасу не поставиш собі за плечима двох лісничих як то роблять пресвітлі цісарі, королі і князі? Це також належить до Німрода*). Він ціляє! Алеж то неймовірне! Замісць викинути ці обручі, що вже й так на чорта здалися, він іще шарпає мене за нерви.

Чоловік мовчав. Качур надплив уже попри нього. Він кинув обруч.

— Гі, гі, гі, — заревіла жінка. — Я навіть не дивлюся. Не хо-

*) Німрод, казочний основник Вавилону; імя його ввійшло в приповідку й означає запальчивого мисливця. Чу бачити, як осел полює на качки!

Обруч упав на саму шию качуреві і зісунувся аж на воле.

Жінка говорила:

— Ну? Вже по грошах? Чи ти вже кинув ті обручі, ти бідо, ти? Я не дивлюся.

— Ні, я кинув щойно один.

— На бік? Що? На кільометер від качки? Що?

— Ні. Простісенько на шию. Вже й качку несуть.

— Що за качку?

— Тую, що я виграв.

Жінка замовкла на хвильку. Принесли дійсно качку! Качуреві зняли обруч зі шиї і він знову пірнув на закруті. А чоловік знову прицілився обручем.

— Чуєш? — зверещала жінка. — Чуєш, ти божий коню, чи дійсно твоїм висохлим мізком гадаєш, що тобі ще раз качка влетить в обруч? Ця бляшана качка лише раз мала менше каші в голові як ти. Не взивай Бога надаремне, забирайся до чорта та встидайся того, що тобі не вдається навіть така дурниця.

Чоловік кинув обручем, обруч вцілив і качур знову поплив дальше з обручем на шиї. Принесли і другу качку.

— Прошу пані, — сказала дівчина від качок. — Ось качки.

Жінка зареміла:

— Ось маєш! Ти стрільче, ти! Ось ті дві качки! Чи може маю застромити собі їх за вуха?

— Можна їх виміняти, — пролепетів чоловік. — Дістанеш три корони готівкою.

— Що-о-о? — скрикнула жінка. — Абож то я збожеволіла? То ті качки вартують три корони? Певно, ти так гадаєш! Бо як я рано лажу по базарі, то ти хропиш у ліжку. Що ти знаєш щось про світ?! Що ти знаєш про те, що одна не дуже товста качка коштує чотири корони?! Чи може я вкрала обі ті качки?

— Не вкрала, лише виграла, — відповів чоловік.

— То може вони тому нечесно набута річ? Тому, що в мене зручна рука і можу жидові за мінуту забрати дві качки, то зараз назад маю йому подарувати їх, щоби він іще позавтра насміхався з мене!

— Занесемо їх до дому...

— Ще що? Я парадуватиму через увесь Будапешт з двома качками?

— Я понесу їх...

— Огидливий чоловік! — сказала жінка і пустилася додому. Пішла попереду, чоловік ступав за нею, під кождою пахою з одною качкою. Як дійшли до брами, кивнула на дорожку.

Лице чодовіка заясніло радістю: привезуть обі качки фякром! Але жінка сказала:

— Я поїду тепер фякром додому, бож на ті качки заощадили грошей на два дни видатків. Ти принесеш качки додому. Але вважай добре, щоби їм ніщо не сталося, а ні, то я тобі шию скручу!

І вона сіла вже на фякра і сказала до візника:

— Буда, вулиця Донатія 9.

Вже як візник трахкотів, вона ще крикнула:

— Але щоби ти не йшов через тунель! Ти цілий не варта тих чотири цлових сотиків.

Потім фякер зник.

Чоловік попіс обі качки через міський лісок, через цілу довгу вулицю Андрашія і Куперлеву. Коли прийшов на середину ланцюхового моста, прийстанув, глянув на воду, розвязав качкам ноги і скочив на діл. Ноги качкам розвязав тому, щоби могли плисти. Нещасний був дуже-дуже добра людина. Тричі виринав із филь і за кожним разом оглядався за качками, які спокійненько і щасливо плили попри нього.

— Жийте, жийте! — сказав він до качок, а потім проконтнув досить брудної дунайської води і вже більше не виринув.

Переклав

М. Ходорівський.

ДО НАШИХ ПОКУПЦІВ.

Отсим повідомляємо наших Шан. Покупців, що книжок за посліплатою (С. О. D.) з засади нікому не висилаємо.

Книжок на кредит також не висилаємо.

На такі листи, в котрих є замовлення на якісь книжки, а нема долучених рівночасно гроший (або віродостойних чеків чи моні-ордерів) за замовлені книжки, відповідати не будемо.

Всякі книгарняні замовлення полагоджуємо лише за попереднім надісланнем належитости.

Книгарня „Свободи".

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

БОРБА
на $1.000
АЛЕКСАНДРА
ГАРКАВЕНКА
ПРОТИ
ПРИНЦ ВІНҐО

ВЕЛИКИЙ ІНДІЙСЬКИЙ СИЛАЧ

БОРБА АЖ ДО ПОБІДИ

в понеділок 28-го лютого 1927

в Armory Hall,

на 34-тій ул. і 4-та Евня

БУДУТЬ БОРОТИСЯ ЩЕ 4 ПАРИ.
ПОЧАТОК О ГОД. 8.15 ВЕЧЕРОМ.
ТИКЕТИ ВІД $1.10 ДО $5.50.

ЖАК ПФЕФЕР, менаджер.

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

БОРБА
Гаркавенка
— ПРОТИ —
СЕМА СКОРСКОГО

ПОЛЬСЬКОГО ВЕЛИКАНА

БОРОТЬБА АЖ ДО ПОБІДИ.

— відбудеться —

у вівторок, дня 1. марта 1927

в гали під ч. 278 New York Ave., Newark

БУДУТЬ БОРОТИСЯ ЩЕ ДРУГІ ДВІ ПАРИ.

Запрошується Українців з Нюарку і околиці прийти на сю боротьбу.

ПОЧАТОК В 8.15 ВЕЧЕР. ТИКЕТИ ВІД $1.00.

ДО АМЕРИКИ
СПРОВАДЖУЄМО ХЛІБОРОБІВ І ХЛІБОРОБСЬКИХ РОБІТНИКІВ.
ДО КАНАДИ
ТАКОЖ МОЖУТЬ ІХАТИ ХЛІБОРОБИ.

ПРОГУЛЬКА ДО КРАЮ І НАЗАД
ДНЯ 20. ЦЬВІТНЯ С. Р. НА ПОСЛІШНІМ КОРАБЛИ
GEORGE WASHINGTON
ДОЛЯРИ ВИСИЛАЄМО ДО ВСІХ КРАЇВ.

Доказом солідности нашої праці є факт, що послідними часами переслали ми до краю понад

ТРИ МІЛІОНИ ДОЛЯРІВ

Продаємо шифкарти на всі лінії як офіціяльне представництво та помагаємо в уладжуваню паспортів і дозволів на поворот.
Полагоджуємо всі старокраєві справи, виробляємо контракти, пооповласти, скрипти довжні і т. п. 46—
Колектуємо спадки в старім краю і в Америці.
По всі інформації голоситись до:

GLOBE SERVICE CO.,
(Біля Церкви і Січового Базару)
30 EAST 7TH STREET, NEW YORK CITY
Tel. Orchard 8963. ВАСИЛЬ ЗАГАЄВИЧ, Президент.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ
ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ „СВОБОДИ".

ПЕРША КНИЖЕЧКА (український повістковий Буквар п. Матвійчука)	40 ц.
ДРУГА КНИЖЕЧКА (для другої кляси, п. Матвійчука)	45 ц.
БУКВАР, зладжений п. Д. Андрейком	50 ц.
БУКВАР (Народна Школа)	30 ц.

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ
НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА
за місяць січень 1927 року.

ВІДДІЛ 364.

Бр. св. Василія Великого в Клівленд, Огайо.

Жертви з каси відділу і від части чл. проголошено.
Діслано від членів $104.30

Разом $104.30

Баландюк Василь $1.00
Бец Іван 1.00
Білецький Михайло 1.00
Білаш Петро 1.00
Гаврик Іван 1.00
Годованський Онуфрей 50
Гронович Михайло 1.00
Гаврилюк Алексій 1.00
Кузьменко Аврагам 1.00
Лев Мокрина 1.00
Небожук Йосафат 50
Самотис Григорій 1.00
Синюта Іван 1.00
Сподар Іван 1.00
Самсон Магда 1.00
Шарко Іван 1.00
Занько Дмитро 1.00
Занько Іван 1.00
Чорній Стефан 1.00
Самсон Іван 1.00
Савицький Іван 1.00
Биць Анна 1.00
Герман Андрій 1.00
Юрочко Григорій 1.00
Кравчишин Григорій 1.00
Кореновський Теодор 1.00
Мураль Андрій 1.00
Насаль Григорій 1.00
Пікула Микола 1.00
Роберецький Іван 1.00
Сало Іван 1.00
Сподар Михайло 50
Стойка Михайло 1.00
Толочкевич Петро 1.00
Кухена Григорій 1.50
Болонний Петро 1.00
Ольховий Іван 1.00
Миляник Олекса 1.00
Бенедика Григорій 1.00
Шеремета Йосиф 1.00
Болибек Петро 1.00
Кошла Михайло 1.00
Шайн Іван 1.00
Комиш Василь 1.00
Савка Семеон 1.00
Крук Дмитро 1.00
Баюн Текля 1.00
Гуманьчук Іван 1.00
Данилович Федько 1.00
Фучек Адольф 1.00
Горчі Максим 1.00
Волянський Василь 1.00
Гелер Іван 1.00
Олійничук Теодор 1.00
Франц Іван 1.00
Бурняк Ц. 1.00
Розуміло Теодор 1.00
Стахурський Лука 1.00
Лисий Михайло 50
Владика Петро 50
Біломін Алберт 50
Роберецький Петро 40
Сас Теодор 40
о. Левицький Лев 5.00
Ольховий Филип 5.00
Палівода Стефан 3.00
Ольшаницька Марія 3.00
Стадник Анна 3.00
Чорний Павло 2.00
Чайка Павло 2.00
Бдзіль Іван 2.00
Бохонок Стефан 2.00
Кухта Іван 2.00
Савка Василь 2.00
Пекний Николай 2.00
Жовківський Йосиф 2.00
Проців Іван 2.00
Головчак Павло 2.00
Русинюк Олекса 2.00
Клим Іван 2.00
Буката Йосиф 2.00

ВІДДІЛ 370.

Тов. Любов в Ню Гейвен, Конн.

Жертва з каси відділу ..$100.00
Жертви від членів .....

Разом $100.00

ВІДДІЛ 371.

Тов. Запорожська Січ в Нюарку, Н. Дж.

Жертва з каси відділу ..$ —
Жертви від части членів 44.00

Разом $44.00

Біловус Андрій $1.00
Богда Іван 1.00
Беркіз Николай 1.00
Яценти Николай 1.00
Кравчук Михайло 1.00
Ковальчук Петро 1.00
Остаховський Михайло 1.00
Пархуць Василь 1.00
Петрів Анна 1.00
Петрів Іван 1.00
Романків Теодор 1.00
Романків Григорій 1.00
Семенюк Петро 1.00
Семенюк Стефан 1.00
Семенюк Іван 1.00
Савіцький Стефан 1.00
Снігур Василь 1.00
Терновський Іван 1.00
Височанський Іван 1.00
Височанська Анна 1.00
Будник Василь 1.00
Біленький Стефан 1.00
Яцентий Константин 1.00
Паньків Олекса 1.00
Почицок Теодор 1.00
Рудий Михайло 1.00
Романків Марта 1.00
Сеньків Михайло 1.00
Семків Йосиф 1.00
Шумський Олекса 1.00
Тарновська Євка (Р.) 1.00
Дзюбатий Стефан 1.00
Воловіна Данило 1.00
Кузів Василь 1.00

ВІДДІЛ 385.

Тов. Запорожська Січ в Мінеаполис, Мінн.

Жертва з каси відділу ..$ —
Жертви від части членів $35.45

Разом $35.45

Бойко Микола $1.00
Греськів Йосиф 1.00
Бутрин Петро 1.00
Давидів Іван 1.00
Денис Микола 1.00
Гарасим Григорій 1.00
Гнатишин Ілько 2.70
Канюк Михайло 1.00
Канюк Катерина 1.00
Касіян Петро 1.00
Куліковський Петро 1.00
Мандюк Петро 25
Максимів Мартин 1.00
Пікула Пилип 1.00
Согорович Іван 1.00
Садовський Михайло 1.00
Угринчук Петро 1.00
Зубрицький Антін 1.00
Зубінський Антін 1.00
Бачинський Никола 1.00
Гунчак Микола 25
Колтик Дмитро 2.00
Литвин Йосиф 1.00
Сопотюк Василь 1.00
Сопотюк Евдокія 1.00
Шміґановський Іван 1.00
Харчишин Дука 1.00
Дмитрик Микола 1.00
Греськів Анна 1.00
Квасний Тимко 1.00
Кучинський Микола 1.00
Кіт Михайло 1.00
Гусак Микола 25
Марків Теодор 1.00
Шабатура Онуфрій 1.00

ВІДДІЛ 393.

Тов. Мирослава Січинського в Клівленд, Огайо.

Жертва з каси відділу ...$16.00
Жертви від членів .....

Разом $16.00

ВІДДІЛ 400.

Бр. св. Петра і Павла в Ізелін, Па.

Жертву з каси відділу проголошено.

Жертва коляди з каси відділу діслано $10.00
Жертви від части членів 13.50

Разом $23.50

Воловецький Николай ...$1.00
Чвалга Матій 50
Кондор Стефан 1.00
Мисик Гринько 1.00
Міщевич Мих. 1.00
Рокошевський Федор 1.00
Шотик Константин 1.00
Вус Дмитро 1.00
Можиловський Стефан 1.00
Морд Стефан 1.00
Кархут Дмитро 1.00
Штогно Василь 1.00
Саєвич Валентий 1.00
Шотик Олекса 1.00

16799 померло

в самім Ню Йорку на виркові хороби минувшого року. Не позвольте статися і ви жертвою нехтуючи болі і недомагання. Пийте богато води і попробуйте

GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

світової слави мочевого стімулянту. Національний Скарбник в Голяндії від 1696. У всіх аптиках, три величини. Ґарантований.

Дивіть за знаком Gold Medal на кождій пачці і не беріть імітацій.

ОДИНОКА БЕЗПОСЕРЕДНА ДОРОГА ДО
ГДАНСЬКА
БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ.

Слідуючі відїзди:

ЛІТУАНІЯ .... Марець 22.
ЕСТОНІЯ .... Квітня 12.
ЛІТУАНІЯ .... Май 3.

По дальші інформації голоситися до місцевих аґентів, або пишіть до:

B. A. L.,
8 BRIDGE ST., NEW YORK, N. Y.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

—o—

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Сьогорічна коляда на край принесла $173.70.

Товариство Запорожська Січ і Тов. Івана Франка занялися сього року колядою на допомогу Рідному Краєви.

Коляда увінчалася дуже гарним успіхом і дала ще один новий доказ, що в нашій громаді маємо доволі жертволюбивих, патріотичних громадян.

Коляда принесла $173.70. На пересилку ужито 20 ц., а $173.50 вислано до Обєднання в Филаделфії до висилки до краю з таким призначенням: по $25 на інвалідів, сироти і політичних вязнів, а $98.50 призначено на допомогу Рідній Школі.

Гроші переслав секретар 206 від. У. Н. Союза, гром. Ілія Пагут.

Коляду зложили:

По $5.00: Василь Патрило, і Михайло Скібінський; по $2.00: Михайло Бордачевський, Андрій Борис, Василь Кушнір, Л. Борачок, М. Кузів, Василь Чорний, Лука Самборський; з попередного $1.50; по $1.00: Гр. Гайковий, Никола Лотоцький, Михайло Камеронік, Николай Сулима, Гнат Тепер, Йосиф Кава, Андрій Галас, Юрій Самборський, Мойсей Копернюк, Андрій Сирота, Станислав Кравчук, Анна Борозна, Гнат Гливка, Прокіп Зарівний, Михайло Кінаш, Михайло Підгородецький, Петро Лабчинський, Ілія Козій, Петро Лофман, Семен Мостецький, Павло Коцюба, Михайло Червінський, Тимко Лаба, Данило Нитка, Катерина Гайкова, Тоний Грибовіч, Михайло Познанський, Василь Колитко, Андрій Сусла, Дмитро Лукинич, Петро Гук, М. Горбайчук, Олекса Косюк, Ілія Околіта, Іван Паньків, Н. Черкас, Михайло Заплітний, Кароль Сулима. К. Поляк, І. Рудик, Гнат Кушнір, Ф. Биньковський, М. Биньковський, Мих. Боднар, Мих. Яцишин, Никола Герман, І. Сарахман, Ник. Глядик, Ник. Вецал, Дм. Риміннік, Петро Гаврада, Семен Комор, Амброзій Джаман, Іван Рапко, Марія Барилюк, Дмитро Пижинський, Степан Сагайдак, Григорій Кузик, Іван Затонський, Іван Камеронік, Н. Н., Стефан Бардачевський, Андрій Королишин, Йосиф Чагарин, А. Королишин, Іван Гуцал, Михайло Чагарин, Стефан Бровчук, о. М. Марущак, Михайло Пророчок, Михайло Бойко, Дмитро Бойко, Мартин Проборівський, Олекса Заходник, Яким Шаравара, М. Федишин, Іван Маленчук, Анастазія Патолюк, Михайло Бордачевський, Василь Свинарчук, Петро Стриг, Василь Кучерявка, Григорій Кічак, Іван Коцюба, М. Шедляр, О. Чубай, Микола Джаман, Йосиф Бардачевський, О. Литвинець, Д. Матвіїв; по 75 ц.: М. Городецький; по 50 ц.: Іван Панчишин, Антін Зарічняк, Василь Липко, Семен Рогожин, Василь Бровчук, Василь Пачковський, Михаїл Радимський, Дмитро Герман, С. Седляр, Т. Бровчук, М. Кришталович, Іван Цибульський, Іван Назарик, Мафтей Чофай, Михайло Заяць, Тома Коколський, Іван Пуриґ, Я. Харук, В. Корнилюк, Петро Ремінник, Григорій Пагут, Ф. Остяк, І. Самченко, Павло Сорокатий, А. Гурняк, М. Музика, В. Бохан, М. Гніт, Л. Комоницький, К. Гаврилишин, Я. Процишин, Гр. Кучир, Ф. Глецко, В. Козак, Л. Гончарик, О. Колісник, І. Гульовач, Гр. Бойко, Ш. Шевчук, Д. Алафійчук, Р. Баратлюк, М. Рибак. К. Альбрид, О. Червінський,, Н. Стрига, Кость Липка, К. Фірман, Д. Лукиник, Ілія Пагут, Г. Голик, П. Стойко, К. Корніцький, Й. Івасницький, П. Сталений, Д. Зеленьський, С. Виспянський, І. Вальків, П. Клекот, С. Лемішка, І. Туз, Д. Бардачевський, М. Рибак, О. Рогожинський, Т. Каськів, С. Шаньгар, К. Свірський, Ю. Бурак, Ф. Савечко, Д. Пігун, Д. Волинець, О. Чорний, Д. Добровода, М. Леон, Й. Гричух, Н. Матковський, Т. Кокольський, В. Пасирняк, Й. Галовська, С. Зарічний, Петро Сулима. Петро Романович, Іван Стрецький, Василь Буката, Федор Будник, Іван Грошовий, Григорій Дубина, Михайло Подорожний, Михайло Грошовий, Николай Жаторів, Теодор Турецький, Григорій Сусла, Семен Бухтик, Григорій Стрик, Андрій Переслюга. Павло Зхаб, Йосиф Городивський, Михайло Фірман, Онуфрей Сусла, Стефан Гурбель, Юрко Іванович; по 40 ц.: М. Бавровський; по 30 ц.: А. Лаба. С. Шедляр, Василь Кінаш; по 25 ц.: О. Кобор, А. Лапчинський, Т. Бровчук, Й. Осовий, П. Котелко; М. Рапко, В. Сарафин, М. Петрович, В. Бабій, М. Сербай. В. Черевятий, Т. Кашуба, О. Шпікула, Григорій Барабаш.

На хрестинах у гром. Василя Кінаша зібрано на сироти: $3.65. Зложили: Микола Сулима $1.00; по 50 ц.: Василь Кінаш, Михайло Кінаш, Марія Пасечняк; Мих. Грошовий 40 ц.; по 25 ц.: Й. Кава, А. Перешлюга, Г. Тепер.

Разом всеї коляди було $173.70.

ПОЛЬСЬКИЙ ПОСОЛ ПРО ЛЬВІВСЬКУ КУРАТОРІЮ.

—o—

Всі голоси і протести української преси проти руйнуючої українське шкільництво політики львівської шкільної кураторії вважалися по польськім боці за чисті видумки, неосновані на фактах.

Трапляється одначе, що навіть Поляки, в хвилях умового просвітку, бачать у себе ціле бездонне море ложі і безправств, доконуваних на українському населенню під Польщею.

Львівський щоденник „Дзенік Львовскі" в ч. 37 з 29. січня ц. р. пише про львівську шкільну кураторію ось що:

„В львівській шкільній окрузі є богато до зроблення. Великі впливи ендецьких шкільних достойників довели не тільки до того, що Українці відносяться недовірчиво і з відразою до польської державности, але навіть серед польських учительських сфер викликали виразний відрух в напрямі оборони загрожених інтересів школи. Розпереране партійництво, внесення політики на шкільний терен, ведення нераз явно протидержавної акції в ім'я сфальшованих націоналістичних кличів, протегування партійних союзників, без оцінювання їх заводових кваліфікацій, врешті полагоджування всіх персональних справ при помочі послів — дають сумний образ відносин у львівській шкільній окрузі".

Представляючи дальше махінації вшехпольських політиків у львівській кураторії і взагалі в шкільництві, пише орґан львівських сенаторів".

„Очевидно, все це діялося під опікунчим оком львівської кураторії, в котрій люди такого типу як Прушиньскі затирали руки з радости, що „народова робота" гарно розвивається".

На все це можна відповісти львівському орґанові „санації" цитаниям: А ви з міністром освіти Бартлем і його апробатою висилів знасилуваного шкільного плебісциту і цілої шкільної політики Станислава Грабського — ліпші? Чи крукові мило щось поможе?

ДЕВЯТЬ КНИЖОК ЗА ДОЛЯРА!

Хто пришле одного доляра, дістане одначе в рекомендованій посилці 8 книжок В. Будзиновського:
1) Ішли діди на муки, 2) Історія України І. (княжий вік), 3) Історія України II. (литовсько-польський вік), 4) З живого мезеця (комедія) оповідання: 5) До віри батьків, 6) Шаґін Ґерай, 7) Небіжчик ходить, 8) Водю бути козачкою, 9) Пластун. 279

Доляра висилати в рекомендованім листі на адресу: W. Budzynowsky, ul. Chrzanowska, 11. a., Lemberg, East Galicia, Poland, Europe.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НАЙНОВІЩІ ЗБІРКИ НА ПІЯНО, відограні на 4 руки, написані проф. М. Гайворонським:
43 ГАНДЗЯ, зі словами $1.00
44 РЕВУХА, зі словами 1.00
45 ТРЕЧАНИКИ, зі словами 1.00
Попереді:
39 ГАЛИЧАНКА, зі словами 1.00
40 ОЙ ВИДНО СЕЛО, зі словами 1.00
SICHOWY BAZAR,
34 East 7th Street, New York, N. Y.

НА ПРОДАЖ БУЧЕРНЯ І ГРОСЕРНЯ, межи Славянами і Американцями, бизнес виробленний. Продається з причини виїзду до краю. Голоситися під ч. 15 Hackensack Avenue, near 18th St., Weehawken, N. J. 46-8

ПРОДАЄТЬСЯ молочна фарма 29 акрів, 3 лошади, 6 молодих корон, 1 бик, 100 курий, 7 індиків, 7 безрог, 193 десятин землі, дохід за молоко $385 в місяць, найліпша місцевість в нойорськім стейті.
Голоситися до: 46—
PETER GUZOWSKI,
404 Ann Street, Rome, N. Y.

СТ. ІВАНКІВ має місце ще на кілька продавців (мущин або женщин) в його нойорськім Офісі, рум 420, 132 Нессав Ст., до продажі гарні Сомервіл, Н. Дж., управлення, котрі є 50 мінут їзди від Ню Йорку. Продається на легкі сплати. Добрий комішен. Голоситись цілий день на повисшу адр. в суботу і неділю на Loeser Avenue, Meyer's farm, Somerville, N. J. 47-9

НА ПРОДАЖ ВЕЛИКИЙ ДІМ, добрий на літний готель (Ровд-Гаус), або Боардінґ-гаус. Красне місце, 2 блоки від стації, близько ріка до купаня та веже ангоди. Фаховий чоловік може зробити добрі гроші в короткім часі. Голоситись особисто або листовно на адресу: 47-49
E. EWANKOW,
Formerly B. Meyer's Farms, Loeser Ave.
Somerville, N. J.

СКОРО-ДІЛАЮЧЕ СРЕДСТВО
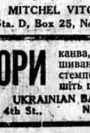
проти ревматизму, простуди, корчів і других слабостий.
Помогло богатьом в короткім часі. Маю много вдячних листів. Ціна бутельки $1.00 на складі в Ню Йорку.
MITCHEL VITCHAK,
c/o Alexandroff
209 E. 4th Street, New York, N. Y.
Почтою або за посиланою $1.50. Гроші мені-ордером шліть до: 8—
MITCHEL VITCHAK,
P. O. Sta. D, Box 25, New York, N. Y.

ВЗОРИ канва, нитки до вишивання D. M. C. і стемповані річи. Пишіть по катальоґ до
UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

ТИСЯЧІ ВМИРАЮТЬ, А НЕ ЗНАЮТЬ ПРИЧИНИ.

Тисячі терплять денно, котрі вмирають, незнаючи причини хороби. Хотяй докторі безперечно знають богато, всеж є таки ще богато, чого треба би знати. Возьміть наприклад примір з І. Котубі, сего бідака куровано на сухоти через дванайцять літ, він вже виглядав як скелетон. Коли помер, докторі хотіли знати правдиву причину його смерти. Чого найменьше сподівалися, се знайшли і переконалися, що причина могла бути солітер, бо знайшли аж два досить великих. От що виказала секція тіла. Колиби сего бідака лічено як належить, хробак міг бути усунений протягом пару годин, а він не мусівби вмерти так скоро. Се одиак була похибка, яких ми богато робимо, коли хоруємо, не довіряємо кождому і нехочемо видавати гроший. Колиб сей чоловік вживав якогось доброго препарату на солітера він був би дпесь в живих. Тисячі мущин, женщин і дітий терплячих лічиться безуспішно на ріжні другі хороби, коли їх дійсний клопіт є цей потвір солітер. Певними познаками цего є відходячі части того паразита. Другі симптоми є брак апетиту з вимкомим лакіством, обложений язик, зага, болі в кріжах, членах і в ногах, заворот голови, біль голови, могли як порожний жолудок, нудиня, підкоми попід очи. Жолудок отяжілий, надутий, часами дається відчувати дивне буркотіня від жолудка до внутренностий. Знова чутелі якби щось підсувалося назад до горла. Пацієнт має жовту шкіру, тратить на вазі, має немаєнні відпих, спльовує що хвилини, попадає в апатію, знослости до праці, завсігди лінивий. Є відомо, що епілєптичні напади спричиняє цей потвір, котрий часто доростає понад 50 стіп. Коли досягне до горлянки вже удусити свою жертву. Позбудьте цего потвора сейчас, заки підкопає ваше здоровля безповоротно. Вишліть $10.48 за дозу Laxiin, коли хочете позбутися цего страшного паразита. Laxiin є нешкідливий навіть коли у вас нема хробака. Продається лише у Royal Laboratory, 148 Netting Bulldg. Windsor, Ont. На забезпечення посилки додайте 25 центів окремо. За після-платою не висилаємо. (С.5)

ЮЛІЯ ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.
129 E. 7th ST., NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568